

Anton Haaja

KOUVOLAN LAKRITSI OY:N TILINPÄÄ- TÖSRAPORTTIEN VERTAILU

Kouvolan Lakritsi Oy

Opinnäytetyö

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

Liiketalouden koulutus

2021

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Anton Haaja
Työn nimi	Kouvolan Lakritsi Oy:n tilinpäätösraporttien vertailu
Toimeksiantaja	Kouvolan Lakritsi Oy
Vuosi	Toukokuu 2021
Sivut	42 sivua, joista liitteitä 1 sivu
Työn ohjaaja(t)	Marita Kankaanranta

TIIVISTELMÄ

Tässä opinnäytetyössä vertaillaan Kouvolan Lakritsi Oy:n tilinpäätösraporttien tunnuslukuja, joiden perusteella analysoidaan yrityksen kannattavuuden kehitystä ja taloudellista tilaa. Tilinpäätösraporttien vertailujaksoksi valittiin vuodet 2015, 2016, 2017, 2018 ja 2019. Opinnäytetyön tavoitteena on syventää kirjoittajan tietämystä talouden analysoinnista ja antaa toimeksiantajayritykselle dataa viime vuosien aikana tapahtuneesta kannattavuuden kehityksestä.

Tutkimuksessa käytetään kvalitatiivista tutkimusmenetelmää, jonka tarkoituksena on laskennallisia ja tilastollisia menetelmiä hyödyntäen toteuttaa vertailtavia tuloksia, joita tullaan analysoimaan käyttämällä apuna luotettavia lähteitä alan kirjallisuudesta ja internetlähteistä. Havainnointit ja haastattelut ovat myös tärkeässä osassa tutkimuksen tuloksia analysoitaessa ja johtopäätöksiä tehtäessä.

Opinnäytetyö muodostuu teoriaosasta, jonka tarkoituksena on antaa lukijalle hyödyllistä yleistietoa muun muassa tilinpäätöksen laatimisesta ja sisällöstä, jonka jälkeen työssä käydään läpi yritystoiminnan kannattavuuteen liittyviä käsitteitä sekä tunnuslukujen laskentaan liittyviä kaavoja. Tämän jälkeen käydään läpi tutkimusvaiheessa tehdyt vertailut, joiden tarkoituksena on avata lukijalle kaavioiden avulla kohdeyrityksen kannattavuudessa tapahtuneet muutokset tunnuslukujen perusteella. Viimeinen osuus työstä sisältää yhteenvedon työvaiheessa saaduista tuloksista, joita tullaan arvioimaan yhdessä yrityksen johdon kanssa.

Asiasanat: tilinpäätös, kannattavuus, tunnusluvut, tutkimus

Degree	Bachelor of Business Administration
Author (authors)	Anton Haaja
Thesis title	Comparison of financial statement reports for Kouvolan Lakritsi Oy
Commissioned by	Kouvolan Lakritsi Oy
Time	May 2021
Pages	42 pages, 1 pages of appendices
Supervisor	Marita Kankaanranta

ABSTRACT

This thesis compares the key figures of Kouvolan Lakritsi Oy's financial statement reports, on the basis of which the development of the company's profitability and financial condition are analysed. The selected comparable period for the financial statement reports were the years 2015, 2016, 2017, 2018 and 2019. The aim of the thesis is to deepen the author's knowledge of economic analysis and to provide the target company data on the development of profitability in recent years.

The research uses a quantitative research method, the purpose of which is to compile comparative results by using computational and statistical methods, which will be analysed with the help reliable sources from the literature and internet sources. Observations and interviews are also key factors for analysing the results of the research and drawing conclusions.

The thesis consists of a theory part, the purpose of which is to provide the reader with useful general information about the preparation and content of financial statements. This is followed by described concepts of profitability that are related to business operations and the formulas related to the calculation of key figures. After this the thesis describes the comparisons made in the research phase. The purpose of this is to provide the reader with information about the change in the profitability of the target company on the basis of key figures by using diagrams. The last part of the thesis includes a summary of the results obtained in the research phase, which will be evaluated together with the company's management.

Keywords: financial statement, profitability, key figures, research

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TILINPÄÄTÖS	7
2.1	Tilinpäätöksen tarkoitus ja laatiminen.....	7
2.2	Yleiset tilinpäätösperiaatteet	8
2.3	Tilinpäätöksen liitetiedot	9
2.4	Toimintakertomus ja rahoituslaskelma	10
2.5	Tuloslaskelma ja tase.....	10
3	KANNATTAVUUS	11
3.1	Mitä on kannattavuus?	11
3.2	Yrityksen toimintaedellytyksien mittaaminen ja seuranta	12
3.3	Keskeisimmät kannattavuuden tunnusluvut	12
3.3.1	Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	13
3.3.2	Oman pääoman tuotto prosentti	13
3.3.3	Kokonaispääoman tuotto prosentti	14
3.3.4	Liiketulos prosentti.....	15
3.3.5	Myyntikate prosentti	16
3.3.6	Liikevaihto/henkilö	16
3.3.7	Käyttökate prosentti.....	16
3.3.8	Rahoitustulos prosentti	17
3.4	Keskeisimmät vakavaraisuuden tunnusluvut.....	17
3.4.1	Omavaraisuusaste prosentti.....	17
3.4.2	Nettovelkaantuneisuusaste prosentti (Net Gearing)	18
3.4.3	Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti	19
3.5	Keskeisimmät maksuvalmiuden tunnusluvut.....	19
3.5.1	Nettokäyttöpääoma ja nettokäyttöpääomaprocentti	19
3.5.2	Quick ratio	20
3.5.3	Current ratio	20

3.5.4	Tunnuslukujen yhteenveto.....	21
4	TUNNUSLUKUJEN VERTAILU JA ANALYSOINTI.....	22
4.1	Tutkimusmenetelmät ja tutkimusote	22
4.2	Kohdeyrityksen esittely.....	24
4.3	Kannattavuuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi.....	24
4.3.1	Sijoitetun pääoman tuotto-%:n kehitys	24
4.3.2	Oman pääoman tuotto-%:n kehitys	25
4.3.3	Kokonaispääoman tuotto-%:n kehitys	26
4.3.4	Liiketoiminnan tuotto-%:n kehitys.....	27
4.3.5	Myyntikate-%:n kehitys	27
4.3.6	Liikevaihto/henkilö kehitys	28
4.3.7	Käyttökate-%:n kehitys.....	29
4.3.8	Rahoitustuloksen kehitys.....	29
4.4	Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi	30
4.4.1	Omavaraisuusaste-%:n kehitys.....	30
4.4.2	Nettovelkaantuneisuusaste-%:n kehitys (Net Gearing)	31
4.4.3	Suhteellisen velkaantuneisuusaste-%:n kehitys.....	32
4.5	Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi	33
4.5.1	Nettokäyttöpääoma-%:n kehitys	33
4.5.2	Quick ratio -arvon kehitys	33
4.5.3	Current ratio -arvon kehitys	34
5	TUNNUSLUKUJEN YHTEENVETO.....	35
5.1	Omat johtopäätökset tunnusluvuista	35
5.2	Kouvolan Lakritsin omistajan näkemykset yrityksen tilanteesta	36
6	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET.....	37
	LÄHTEET	39
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena on vertailemalla ja analysoimalla tilinpäätösraportteja tuottaa toimeksiantajalle dataa yrityksen kannattavuuden kehityksestä vuosien 2015 ja 2019 väliseltä ajalta. Toimeksiantajana opinnäytetyölle toimii Kouvolan Lakritsi Oy. Työn tavoitteena on toteuttaa kohdeyritykselle tilinpäätösraporttien avulla laskettuja kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja, jotka auttavat yrityksen johtoa hahmottamaan yrityksen taloudellisen aseman kehitystä ja nykytilaa paremmin. Opinnäytetyön teoriaosuudessa ja varsinaisessa tutkimusvaiheessa ja analysoinnissa tullaan käyttämään apuna taloushallintoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen liittyvää kirjallisuutta sekä internetlähteitä.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimuksen tavoitteena on laskennallisia ja tilastollisia menetelmiä käyttäen toteuttaa kohdeyrityksen tilinpäätöksistä laskettuja tunnuslukuja. Tutkimuksen yhteenvedon tekemisen apuna käytettäviä menetelmiä ovat myös haastattelut ja havainnoinnit. Mainittujen menetelmien avulla pyritään löytämään vastauksia oleellisimpiin tutkimuskysymyksiin, kuten esimerkiksi, millä tasolla yrityksen toiminnan kannattavuus on tällä tasolla? Miten kannattavuus on kehittynyt vertailtavalla ajanjaksolla? Miten kannattavuutta voidaan parantaa? Miten kannattavuus tulee kehittymään lähitulevaisuudessa?

Opinnäytetyön teoriaosuus sisältää tilinpäätökseen ja yrityksen kannattavuuteen liittyviä peruskäsitteitä, joiden tarkoituksena on antaa lukijalle tietoa tilinpäätöksen laatimisesta ja sisällöstä sekä yrityksen kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimusvaiheessa saatujen tuloksien selventämiseksi tullaan työssä toteuttamaan visuaaliset kaaviot, jotka auttavat lukijaa ymmärtämään paremmin tunnusluvusta laskettuja tuloksia. Kaavioiden tarkoitus on myös helpottaa tunnuslukujen vertailun analysointia ja tutkimuksen yhteenvedon tekemistä. Tutkimukseen tehtyjen kaavioiden ja yhteenvedojen pohjalta tullaan työssä haastattelemaan kohdeyrityksen johtoa saaduista tuloksista ja tulevaisuuden näkymistä.

2 TILINPÄÄTÖS

Kouvolan Lakritsi Oy:n henkilöstön määrä on tilinpäätösten vertailuajanjaksoilla ollut keskimäärin hieman alle 25 työntekijää, jonka takia tilinpäätökset on laadittu noudattaen pienyritykselle asetettuja vaatimuksia, koska vuosiliikem vaihdot ja taseen loppusummat eivät ole myöskään ylittäneet pienyritykselle sallittua määrää. Tutkimuksen kannalta tilinpäätöksen tärkeimmät tiedot löytyvät tuloslaskelmasta ja taseesta sekä niitä täydentävistä liitetiedoista.

Kirjanpitolaki jakaa yritysten tilinpäätösten laatimisvelvollisuuden laajuuden kolmeen luokkaan: pienyrityksiin, mikroyrityksiin ja suuryrityksiin. Tilinpäätösten laatimisvelvollisuuksissa on eroavuuksia eri yritysluokkien välillä. Rahoituslaskelman laatimisvelvollisuus koskee ainoastaan suuryrityksiä. Mikro- ja pienyrityksiltä ei puolestaan edellytetä toimintakertomusta, mutta niiden liitetiedoissa tulee kuitenkin esittää toimintakertomuksessa vaadittuja tietoja, jos se katsotaan tarpeelliseksi riittävän kuvan antamiseksi. Kirjanpitolaki on määritellyt yritysten kokoluokat seuraavasti: (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620)

- Mikroyrityksenä pidetään kirjanpitovelvollista, jolla saa ylittyä päättyneellä ja sitä edellisenä tilikaudella enintään yksi määrätyistä kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä.
- Mikroyrityksen määrätyt raja-arvot ovat: 1) taseen loppusumma 350 000 euroa. 2) liikevaihto 700 000 euroa. 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 10 henkilöä.
- Pienyrityksenä pidetään kirjanpitovelvollista, jolla saa ylittyä päättyneellä ja sitä edellisenä tilikaudella enintään yksi määrätyistä kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä.
- Pienyrityksen määrätyt raja-arvot ovat: 1) taseen loppusumma 6 000 000 euroa. 2) liikevaihto 12 000 000 euroa. 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.
- Suuryrityksenä pidetään kirjanpitovelvollista, jolla saa ylittyä päättyneellä ja sitä edellisenä tilikaudella enintään yksi määrätyistä kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä.
- Suuryrityksen määrätyt raja-arvot ovat: 1) taseen loppusumma 20 000 000 euroa. 2) liikevaihto 40 000 000 euroa. 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä. (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620)

2.1 Tilinpäätöksen tarkoitus ja laatiminen

Tilinpäätös laaditaan yrityksen toiminnan tuloksen selvittämiseksi 12 kuukauden välein eli tilikausittain. Tilinpäätöksen kokonaisuus muodostuu taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista.

- Tase kertoo yrityksen taloudellista asemasta tilinpäätöspäivän mukaan.
- Tuloslaskelman tehtävänä on kuvata tilikauden tuloksen muodostumista.
- Liitetiedot antavat täydentäviä tietoja tuloslaskelmasta ja taseesta, jonka tarkoituksena on antaa lukijalle oikeanlainen ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta.
- Rahoituslaskelma antaa kuvaa kertyneiden varojen hankinnasta ja niiden käytöstä.

Tilinpäätöksessä tulee myös esittää vertailutiedot edelliseltä tilikaudelta tuloslaskelmasta, taseesta ja rahoituslaskelmasta. Tilinpäätökseen on myös liitettävä toimintakertomus, jossa yritys kertoo muun muassa toimintaan kohdistuvista merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Toimintakertomus sisältää myös muita kirjanpitolaissa tai muualla lainsäädännössä esitettäväksi velvoitettuja tietoja. (Taloushallintoliitto 2018.)

2.2 Yleiset tilinpäätösperiaatteet

Oletus toiminnan jatkuvuudesta (going concern)

Oletetulla yrityksen jatkuvalla toiminnalla on suuri merkitys tilinpäätöksen omaisuuden arvojen arvioinnissa. Jatkuvuuden oletuksen vuoksi arvona käytetään tulonodotuksia eikä myytäessä saatavaa hintaa, mutta tästä oletuksesta poiketaan, jos yritys on esimerkiksi ajautunut taloudelliseen kriisiin tai se on aikeissa lopettaa toimintansa. Jatkuvuus koskee myös tasejatkuvuutta, joka tarkoittaa, että edellisen tilikauden päättävä tase toimii perustana seuraavan tilikauden tilinavausta varten. (Salmi 2006, 28.)

Johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja menetelmien soveltamisessa tilikaudesta toiseen

Eri tilikausina annettujen tietojen pitää olla vertailukelpoisia keskenään, jotta lukija pystyy saamaan oikean käsityksen yrityksen tuloksesta ja taloudellisen tilanteen muutoksesta. Tilinpäätöksessä tulee antaa lukijalle tieto, jos esimerkiksi laskentaperiaatteita muutetaan. Tämä koskee myös muutoksen euro-määräistä vaikutusta. (Salmi 2006, 28.)

Tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus

Tulojen arvioiminen tulee tehdä varovaisesti ja tilinpäätökseen merkitään ainoastaan realisoituneet voitot, kun puolestaan menot ja menetykset tulee kirjata mahdollisimman pessimistisesti. Omaisuutta ei pidä arvostaa liian korkealle eikä velkoja liian matalalle. Toiminnan tappiollisuus ei anna syytä arvostusperiaatteiden muutoksille. (Salmi 2006, 28.)

Tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioiminen riippumatta niihin liittyvien maksujen suorituspäivästä

Kyseinen suoritusperuste tarkoittaa sitä, että tuloslaskelmaan kirjataan tulo tuotoksi vasta, kun suorite on sopimuksen mukaisesti luovutettu ja kulut puolestaan kirjataan, kun suorite on vastaanotettu. Meno tulon kohdalle -periaate liittyy suoritusperusteeseen siten, että kun tiedetään, mille kaudelle tuotto merkitään, niin luovutetun suoritteiden kulut merkitään myös samalle kaudelle. (Salmi 2006, 28, 29.)

Kaikki omaisuus- ja rahoituserät arvostetaan erikseen

Kaikki omaisuserät kirjataan taseeseen hankintahinnan perusteella erillään muista samanlaatuisista hyödykkeistä, eikä niitä voi netottaa keskenään siinä tapauksessa, jos niiden arvot muuttuvat vastakkaisiin suuntiin. Varastossa olevan omaisuusesineen arvonnousu ei voi kompensoida toisen arvon laskua. Saamisia ja velkoja ei voida myöskään netottaa, vaikka yrityksen saamiset ja velat olisivat peräisin samalta yritykseltä. (Salmi 2006, 29.)

2.3 Tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetiedot ovat tilinpäätöksessä itsenäisenä osana. Tietojen etsimisen ja tilinpäätöksen lukemisen helpottamisen takia liitetiedoilla on määrätty esittämispaikkansa. Liitetietojen esittämistä säätelevät KPL, KPA ja OYL (kirjanpitolaki, kirjanpitoasetus ja osakeyhtiölaki). Liitetietojen tarkoituksena on tarkentaa ja täydentää tilinpäätöslaskelmien antamaa tilinpäätösinformaatiota niin, että KPL:n ja KPA:n säätämät vaatimukset oikeasta ja riittävästä kuvasta toteutuvat. Tilinpäätösinformaation luotettavuuden kannalta on oleellista tuntea laadittaessa käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät. Aikaisempiin

laadintaperiaatteiden muutoksiin tulee laadullisesti kiinnittää huomiota ja miettiä parannetaanko vai huononnetaanko muutoksilla näytettyä tulosta. Tilinpäätöksen liitetietoihin kuuluvat tuloslaskelman liitetiedot, taseen vastaavien liitetiedot, tuloveroja koskevat liitetiedot, vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liiketiedot, liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä, omistukset muissa yrityksissä ja konserniin kuuluvat kirjanpitovelvolliset. (Salmi 2006, 76, 79.)

Uudistunut kirjanpitolainsäädäntö tuli voimaan vuonna 2016, jonka lisäksi voimaan tuli myös kaksi asetusta tilinpäätöksen esittämistä varten. Tästä lähtien mikro- ja pienyritysten tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja on säädetty omassa asetuksessaan PMA:ssa. (Taloushallintoliitto 2017.)

2.4 Toimintakertomus ja rahoituslaskelma

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksesta on löydettävä kuvaus kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymisestä ja tuloksellisuudesta, taloudellisesta tilanteesta sekä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tarpeen vaatiessa kuvauksien ymmärtämiseksi toimintakertomukseen on sisällytettävä taloudelliset tunnusluvut ja muut kuin taloudelliset tunnusluvut henkilöstöstä ja ympäristövaikutuksista (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620).

Rahoituslaskelman avulla annetaan tietoa kirjanpitovelvollisen aikaansaattujen rahavirtojen ja käytettyjen rahavirtojen arvioimiseksi. Rahoituslaskelmaa tarkastellaan osana tilinpäätöstä, eikä sillä ole itsenäistä asemaa. Rahoituslaskelmasta on apua yrityksen taloudellisen tilanteen, sekä rahoitusasemien ja rahoitusrakenteiden arvioimisessa. Rahoituslaskelmasta saatuja tietoja käytetään useasti ennakoitaessa yrityksen tulevaisuudessa odotettaviin rahavirtoihin. (Kirjanpitolautakunta 2007.)

2.5 Tuloslaskelma ja tase

Tuloslaskelman tehtävänä on kertoa minkälaisista eristä yrityksen tai muun yhteisön tulos on syntynyt tarkasteltavan jakson aikana. Valittu jakso voi olla esimerkiksi juoksevan kirjanpidon kuukausijakso, muulla tavoin valittu ajanjakso tai tilinpäätöksen mukainen koko tilikauden mittainen jakso. Tuloslaskelmasta selviää tilikauden tapahtumat yrityksen toiminnan kannattavuuden nä-

kökulmasta. Tuloslaskelmassa esitettäviä kohtia ovat muun muassa liikevaihto, liikevoitto, rahoitustuotot ja -kulut, tilinpäätössiirrot, tuloverot ja tilikauden tulos. (Visma 2020.)

Tase kertoo tilikauden viimeisen päivän tai muun valitun päivän mukaan yrityksen varallisuuden, velkojen ja oman pääoman määrät. Taseessa on kaksi puolta, joiden loppusummat ovat yhtä suuret. Taseen toinen puoli kertoo yrityksen varallisuuden ja toinen puoli, miten varallisuus on rahoitettu. Varallisuuspuoliskon nimi on vastaavaa, johon voi kuulua esimerkiksi rahat, saamiset, arvopaperit, varasto, kalusto, kiinteistöt, oikeudet ja patentit. Taseen rahoituspuoliskon nimi on vastattavaa, jonka tärkeimmät erät ovat oma pääoma ja vieras pääoma. Oma pääoma kertoo yrityksen oma rahoitteisen osuuden määrän ja vieraspääoma puolestaan luotolla hankitun omaisuuden määrän. Vastattavaa-puoliskolta löytyvät myös erät tilinpäätössiirtojen kertymä ja pakolliset varaukset, jotka ovat tietyistä tilinpäätösjärjestelyistä syntyneitä velankaltaisia laskennallisia eriä. (Visma 2020.)

3 KANNATTAVUUS

3.1 Mitä on kannattavuus?

Yritystoiminnan tärkein edellytys on liiketoiminnan kannattavuus. Yrityksen toiminnan kannattavuus muodostuu tuottojen ja kustannusten määrästä, jolloin tuottojen pitää olla suuremmat kuin kustannukset, jotta toiminta on kannattavaa. Kannattavuutta voidaan tarkistella monista eri näkökulmista, jonka takia on olemassa erilaisia talouden tunnuslukuja, joita voidaan laskea esimerkiksi yrityksen tuloslaskelmasta. (Eklund 2011, 63.) Hyvä kannattavuus merkitsee yritykselle sitä, että se pystyy kattamaan kaikki kustannuksensa ja omistajille jää riittävästi voittoa. Jos voittoa päätetään olla jakamatta, yrityksen arvo nousee. Tappiota tehdessään yrityksen arvo puolestaan laskee, eikä omistajille voida jakaa voittoa, ja yrityksen toiminta voidaan joutua lopettamaan. (Tomperi 2006, 8.)

3.2 Yrityksen toimintaedellytyksien mittaaminen ja seuranta

Kannattavuuden seurannan lisäksi yritystoiminnan toimintaedellytyksiä mitattaessa on myös tärkeää seurata vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden kehitystä. Pelkästään hyvä kannattavuus ei takaa pitämään yrityksen toimintaa pinnalla. Vaikka toiminta ei olisikaan tappiollista, voivat esimerkiksi heikko kannattavuus tai suuri velkaantuneisuus johtaa siihen, että yritys ei kykene kattamaan rahoituksellisia velvoitteitaan, kuten lainojen korkoja ja lyhennyksiä. Vakavaraisuuden mittaamiseksi voidaan tarkastella staattisia rahoitusrakenteen sekä dynaamisia rahoituksen riittävyyden mittareja. Heikko maksuvalmius voi myös olla syynä yrityksen toiminnan romahtamiseen, vaikka kannattavuus ja vakavaraisuus olisivat kunnossa. Yrityksen pitää selviytyä juoksevien kulujen maksuista. Esimerkiksi jos palkkoja tai tavarahankintoja ei pystytäkään maksamaan, yritys voi heikon maksuvalmiutensa takia ajautua maksukyvyttömäksi ja mahdollisesti myös konkurssiin. Yrityksen maksuvalmiuskyky voidaan mitata staattisilla taseesta lasketuilla, sekä dynaamisilla rahavirtoihin perustuvilla mittareilla. (Alma Talent 2020.)

3.3 Keskeisimmät kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuuden mittarit jaetaan liikevaihtoon suhteutettuihin tuottomittareihin ja pääomaan suhteutettuihin tuottomittareihin. Liikevaihtoon suhteutettavia mittareita tarkastelemalla saadaan selville lyhyen aikavälin tuotot ja katteet. Pääomaan suhteutettavia mittareita puolestaan hyödynnetään pidemmän aikavälin, kuten esimerkiksi tilikauden katteiden tarkastelussa. (Finadeck 2020.)

Työssä käytettyjä pääomaan suhteutettuja kannattavuuden tuottomittareita ovat:

- Oman pääoman tuotto prosentti
- Sijoitetun pääoman tuotto prosentti
- Kokonaispääoman tuotto prosentti

Työssä käytettyjä liikevaihtoon suhteutettuja kannattavuuden katemittareita ovat:

- Liiketulos prosentti
- Myyntikate prosentti
- Liikevaihto/henkilö
- Käyttökate prosentti
- Rahoitustulos prosentti

Osa laskettavista kannattavuuden tunnusluvuista vaatii tuloslaskelman ja taaseen oikaisuja. Oikaisutoimenpiteiden perimmäisenä tarkoituksena on saada tilinpäätöstiedot vertailukelpoisiksi. Vertailukelpoisten tietojen avulla pystytään selvittämään mahdollisimman tarkasti yrityksen menestystä kuvaava tulos ja varallisuusasema. (Kallunki & Kytönen 2007, 42, 43.) Tässä tutkimuksessa käytettyjä oikaisutoimenpiteitä vaativia kannattavuuden tunnuslukuja ovat oman pääoman tuotto-% ja kokonaispääoman tuotto-%.

3.3.1 Sijoitetun pääoman tuotto-%

Sijoitetun pääoman tuotto-% tarkoitus on kuvata säännöllisessä liiketoiminnassa tapahtunutta tuottoa suhteutettuna sijoitettuun tuottoa vaativaan pääomaan. Tuottoa vaivaan pääomaan kuuluvat oma pääoma, sekä korollinen vieras pääoma. (Kallunki & Kytönen 2007, 74.) Tulkittaessa sijoitettua pääomaa sen vähimmäistuotona pidetään yrityksen vieraalle pääomalle maksamaa korkoa. Omalle pääomalle ja lainapääomalle pitäisi saada vallitsevien rahamarkkinoiden mukainen tuotto. Oman pääoman sijoittajat vaativatkin usein korkeampaa tuottoa riskimäisille oman pääoman sijoituksilleen, kuin vakuudellisen korollisen lainapääoman antajat. Tästä syystä hyvällä kannattavuuspohjalla olevan yrityksen sijoitetun pääoman tuoton pitäisi nousta huomattavasti lainakorkoja suuremmaksi. Sijoitetun pääoman tuoton viitteelliset normiarvot voidaan määritellä seuraavasti: (Alma Talent 2020.)

Yli 15 % = erinomainen

10–15 % = hyvä

6–10 % = tyydyttävä

3–6 % = välttävä

Alle 3 % = heikko

Sijoitetun pääoman tuotto-% lasketaan seuraavasti:

$100 \times (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}) / \text{sijoitettu pääoma keskimäärin}$

3.3.2 Oman pääoman tuotto-%

Vieraalla pääomalla on merkittävä vaikutus oman pääoman tuotto-%:n kasvuun, koska yritys voi kasvattaa nettotulostaan vain vieraan pääoman

määrää lisäämällä, sillä vieraalla pääomalla rahoitettujen investointien tuotto kasvattaa nettotulosta. Oman pääoman tuotto-% kasvaa tästä syystä, koska tunnusluvun nimittäjässä oleva oman pääoman määrä ei muutu. Velkaisuuden avulla tapahtuneella oman pääoman tuoton kasvulla on kuitenkin suuri riski esimerkiksi, jos taloudellisesti huonoina aikoina yrityksen tuotot pienenevät ja vieraan pääoman korkomaksuja ei pystytä maksamaan. (Kallunki & Kyttönen 2007, 78.) Oman pääoman tuotto-% kehityksen arvioinnissa on huomioitava, että suuret investoinnit, jotka eivät ole ehtineet tuottaa tuloa voivat aiheuttaa ongelmia. Yrityksen taseen pääoma-arvot voivat olla historiallisia, eivätkä ne kerro yritykseen sitoutuneesta pääomasta. Taseen pääomien arvostaminen käypään arvoon antaisi totuudenmukaisemman kuvan oman pääoman tuotosta, mutta sen toteuttaminen on hankalaa. Oman pääoman tuoton viitteelliset normiarvot voidaan määrittellä seuraavasti: (Alma Talent 2020.)

Yli 20 % = erinomainen

15–20 % = hyvä

10–15 % = tyydyttävä

5–10 % = välttävä

Alle 5 % = heikko

Oman pääoman tuotto-% lasketaan seuraavasti:

$100 \times \text{nettotulos} / \text{oikaistu oma pääoma}$ [keskiarvo]

3.3.3 Kokonaispääoman tuotto-%

Kokonaispääoman tuotto-%:llä vertaillaan yrityksen tulosta ennen rahoituskuluja ja veroja kaikkeen siihen pääomaan, joka on sitoutunut yritystoimintaan. Tämän tunnusluvun mittariin eivät vaikuta yrityksen veronmaksupolitiikka tai yhtiömuodosta johtuva verotustekniikka. Kokonaispääoman tuotto-%:llä mitataan yrityksen tuloksentekeyttä kaikelle toimintaan sitoutuneelle pääomalle. Kokonaispääoman tuotto-% on erityisesti hyödyllinen silloin, kun sijoitetun pääoman tuotto-%:llä ei pystytä selvittämään jakoa korolliseen ja korottomaan pääomaan. (Yritystutkimus ry 2017, 67.) Kun tunnusluku vertaillaan eri yritysten välillä, pitää huomioida, että vertailua saattaa hei-

kentää luotettavan tiedon puutteellisuus yrityksen taseen vieraan pääoman jakamisesta korolliseen ja korottomaan osaan. Tilinpäätösajankohtana sitoutunut pääoma ei välttämättä kuvaa parhaiten yrityksen sitoutunutta pääomaa, vaan tunnusluvun pääomana tulisi käyttää sitä pääomaa, jonka avulla tulos on saavutettu. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot voidaan määritellä seuraavasti: (Alma Talent 2020.)

Yli 10 % = hyvä

5–10 % = tyydyttävä

Alle 5 % = heikko

Kokonaispääoman tuotto-% lasketaan seuraavasti:

$100 \times [\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12kk)}] / \text{oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella} = \text{kokonaispääoma}$

3.3.4 Liiketulosprosentti

Liiketulos kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Liiketulos eroaa virallisesta tuloslaskelman liikevoitosta analyysissa tehtyjen oikaisujen määrällä. Näihin oikaisuihin voi kuulua esimerkiksi laskennallinen palkkakorjaus ja liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista satunnaisiin eriin tehdyt siirrot. Tunnusluku soveltuu yksittäisen yrityksen kannattavuuden kehityksen seuraamiseen, toimialan sisäiseen vertailuun sekä eri toimialojen väliseen vertailuun. Liiketulosprosentin arvioinnissa voidaan käyttää seuraavia ohjearvoja: (Yritystutkimus ry 2017, 64.)

yli 10 % = hyvä

5–10 % = tyydyttävä

Alle 5 % = heikko

Liiketulos-% lasketaan seuraavasti:

$100 \times \text{liiketulos} / \text{liikevaihto}$

3.3.5 Myyntikateprosentti

Myyntikate on yleisesti käytetty tunnusluku tukku- ja vähittäiskaupassa. Kyseisillä toimialoilla myyntikate saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään tavaraostot oikaistuna tavaravaraston muutoksella. (Yritystutkimus ry 2017, 63.)

Myyntikatteelle ei ole yleistä arvosteluasteikkoa ja sen tasoon vaikuttaa yrityksen kiinteiden kulujen, rahoituskulujen, investointien ja käyttöpääoman rahoitustarve. Myyntikate kuvaa yrityksen kokonaismyyntien katetasoa, eikä sen avulla voida tehdä johtopäätöksiä yksittäisten tuotteiden hinnoittelusta. (Alma Talent 2020.)

Myyntikate-% lasketaan seuraavasti:

$$100 \times \text{myyntikate} / \text{liikevaihto}$$

3.3.6 Liikevaihto/henkilö

Liikevaihto/henkilö tunnuslukua käytetään, kun halutaan arvioida yrityksen henkilöstön tehokkuutta. Tunnusluvun analysointia vaikeuttaa muun muassa se, että jotkin yritykset saattavat ostaa käyttämiään työpanoksia ulkopuolisina palveluina. Keskimääräiset henkilöstöluvut eivät myöskään anna yhteismitallista kuvaa henkilöstön tehokkuudesta, koska niihin saattaa sisältyä esimerkiksi lomautetut työntekijät. (Yritystutkimus ry 2017, 78.)

Liikevaihto/henkilö lasketaan seuraavasti:

$$\text{liikevaihto} / \text{henkilöstö keskimäärin}$$

3.3.7 Käyttökateprosentti

Käyttökateprosentin avulla saadaan selville yrityksen liiketoiminnan tulos ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosentin riittävyttä analysoitaessa on tärkeää ottaa huomioon myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistovaatimukset sekä vieraan pääoman rahoituskulujen määrä. Käyttökateprosentille ei ole yleispätevää tavoitearvoa. Eri toimialojen käyttökateprosentit voidaan asettaa seuraaviin vaihteluväleihin: (Yritystutkimus ry 2017, 64.)

5–20 % = teollisuus

2–10 % = kauppa

5–15 % = palvelu

Käyttökate lasketaan seuraavasti:

liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Käyttökate-% lasketaan seuraavasti:

$100 \times \text{käyttökate} / \text{liikevaihto}$

3.3.8 Rahoitustulosprosentti

Rahoitustulos kertoo, kuinka paljon yritys varsinaisella liiketoiminnallaan tuottaa tulorahoitusta. Rahoitustulos selvittää yrityksen kyvyn suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä, käyttöpääoman lisäyksestä sekä investointien omarahoituksesta. Rahoitustuloksella pitäisi lisäksi pystyä kattamaan omistajien voitonjakotarpeet. Yrityksen tulisi pystyä saamaan aikaan positiivinen rahoitustulos lyhyelläkin aikavälillä, sillä jos rahoitustulos jää negatiiviseksi on todennäköistä se, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään. Kestävän kehityksen kannalta olisi tärkeää, että yrityksen tulorahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. (Alma Talent 2020.)

Rahoitustulos lasketaan seuraavasti:

nettotulos + poistot ja arvonalentumiset

Rahoitustulos-% lasketaan seuraavasti:

$\text{rahoitustulos} / \text{liiketoiminnan tuotot yhteensä} \times 100$

3.4 Keskeisimmät vakavaraisuuden tunnusluvut

3.4.1 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja sitoumuksien selvityskykyä pitkällä aikavälillä. Tämän tunnusluvun tarkoituksena on selvittää oman pääoman osuuden suuruus yrityksen varallisuudesta. Korkea omavaraisuusaste kertoo yrityksen liiketoiminnan rakentumisesta vakaalle pohjalle. Yrityksen ikä vaikuttaa omavaraisuusasteen tulkintaan, sillä

nuoret yritykset ovat useammin velkaantuneempia kuin pidempään toiminnassa olleet yritykset. Omavaraisuusaste voidaan saada näyttämään liian heikolta tai liian hyvältä, jos yrityksen taseessa olevien käyttöomaisuuden käyvät arvot poikkeavat huomattavasti omaisuuden tasearvoista. Tilinpäätösajan kohta vaikuttaa myös omavaraisuusasteen muodostumiseen, sillä epänormaalissa tasetilanteessa, jolloin varastojen arvot ja velat ovat suuremmat voi omavaraisuusaste saada normaalia heikommät arvot. Omavaraisuuden viitteelliset ohjearvot voidaan määritellä seuraavasti (Alma Talent 2020.):

Yli 50 % = erinomainen

35–50 % = hyvä

25–35 % = tyydyttävä

15–25 % = välttävä

Alle 15 % = heikko

Omavaraisuusasteprosentti lasketaan seuraavasti:

$100 \times \text{oikaistu oma pääoma} / (\text{oikaistu taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

3.4.2 Nettovelkaantuneisuusasteprosentti (Net Gearing)

Nettovelkaantumisasteella mitataan yrityksen velkaantuneisuutta. Tämän tunnusluvun avulla saadaan selville yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhde. Korkea nettovelkaantumisasteprosentti kertoo yrityksen korkeasta velkaantuneisuudesta. Omistajien ja rahoittajien sijoittamat pääomat ovat yhtä suuret silloin, kun tunnusluvun arvoksi saadaan 100, jolloin yrityksen rahoitustilanne voidaan katsoa tasapainoiseksi. Tunnusluvun arvon ollessa negatiivinen on yritys käytännössä nettovelaton, jolloin korollista velkaa ei ole, tai se voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot voidaan määritellä seuraavasti (Alma Talent 2020.):

Alle 10 % = erinomainen

10–60 % = hyvä

60–120 % = tyydyttävä

120–200 % = välttävä

Yli 200 % = heikko

Nettovelkaantumisasesteprosentti lasketaan seuraavasti:

$100 \times (\text{korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}) / \text{omat varat}$

3.4.3 Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun avulla selvitetään yrityksen vieraan pääoman suhteutettu ero liikevaihtoon. Tämä tunnusluku on omavaraisuusastetta parempi vakavaraisuuden mittari siinä tapauksessa, että vertailun kohteena olevien yritysten käyttöomaisuus on eri-ikäistä tai yritysten käyttämät poistomenetelmät eroavat toisistaan. (Kallunki & Kytönen 2007, 81, 82.) Vakaan käyttökate on edellytyksenä korkealle suhteelliselle velkaantuneisuudelle, jotta lainojen hoidosta selvittää vuosittain. Suhteellisen velkaantuneisuuden avulla voidaan määrittää yrityksen viitteellinen käyttökatevaade vieraan pääoman hoitovelvoitteiden kautta. (Alma Talent 2020.)

YTN:n (Ylemmät Toimihenkilöt) määrittämät tuotannollisten yritysten suhteellisen velkaantuneisuuden ohjearvot jaetaan seuraavasti:

Alle 10 % = hyvä

40–80 % = tyydyttävä

Yli 80 % = heikko

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti lasketaan seuraavasti:

$100 \times \text{oikaistun taseen velat} / \text{liikevaihto}$

3.5 Keskeisimmät maksuvalmiuden tunnusluvut

3.5.1 Nettokäyttöpääoma ja nettokäyttöpääomaprocentti

Nettokäyttöpääoma kertoo, kuinka suuri osa yrityksen vaihto- ja rahoitusomaisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla sekä pitkäaikaisella vieraalla pääomalla. Nettokäyttöpääomaprocentti puolestaan kuvaa maksuvalmiuden kehitystä suhteessa liikevaihtoon. (Kallunki & Kytönen 2007, 84, 85.) Nettokäyttöpääomaprocentilla ja liikevaihtoennusteella pystytään luomaan kuva siitä, miten paljon pitkäaikaiselle rahoitukselle on tarvetta yrityksen liiketoiminnan kasvaessa. (Alma Talent 2020.)

Nettokäyttöpääoma lasketaan seuraavasti:

vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus – lyhytaikainen vieras pääoma

Nettokäyttöpääomaprosentti lasketaan seuraavasti:

100 x nettokäyttöpääoma / liikevaihto

3.5.2 Quick ratio

Quick Ratio mittaa yrityksen lyhytaikaisien velkojen maksukykyä pelkällä rahoitusomaisuudella. Tunnuslukua laskettaessa rahoitusomaisuudesta tulee vähentää siihen sisältyvät mahdolliset vahvistetuista tappioista johtuvat laskennalliset verosaamiset. (Yritystutkimus ry 2017, 74, 75.) Tunnusluvun arvon ollessa 1 yritys pystyy rahoitusomaisuudellaan kattamaan koko lyhytaikaisten velkojen määrän. Tunnusluvun kehityksen seuraaminen on tärkeää ja luku soveltuu myös saman toimialan yritysten väliseen vertailuun. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot jaetaan seuraavasti: (Alma Talent 2020.)

Yli 1,5 = erinomainen

1,0–1,5 = hyvä

0,5–1 = tyydyttävä

0,3–0,5 = välttävä

Alle 0,3 = heikko

Quick Ratio lasketaan seuraavasti:

(lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit) / (lyhytaikainen vieras pääoma – lyhyt aikaiset saadut ennakkomaksut)

3.5.3 Current ratio

Current ratio -luvun tarkasteluperspektiivi on jonkin verran pitempi kuin Quick ratio -luvun. Tunnusluvun ajattelutapaan vaikuttaa oletus, että vaihto-omaisuus on myytävissä lyhytaikaisten velvoitteiden suorittamiseksi. Tunnuslukua tulkittaessa on kuitenkin syytä muistaa vaihto-omaisuuden arvioimiseen liittyvä epävarmuus. (Yritystutkimus ry 2017, 75.) Tunnusluvun arvon tulisi ylittää 1 mikä tarkoittaa, että vaihtuvilla vastaavilla pystytään kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman maksuvelvoitteet. Current Ratio -luvun viitteelliset ohjearvot jaetaan seuraavasti: (Visma 2020.)

Yli 2,5 = erinomainen

2–2,5 = hyvä

1,5–2 = tyydyttävä

1,0–1,5 = välttävä

Alle 1 = heikko

Current Ratio lasketaan seuraavasti:

vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset+ rahoitus-
arvopaperit) / lyhytaikainen vieras pääoma

3.5.4 Tunnuslukujen yhteenveto

Taulukosta 1 löytyy yhteenvetona kaikki tutkimuksessa käytettävät tunnuslu-
vut, tunnuslukujen mittauksen kohteet sekä tunnuslukujen viitearvot.

Tunnusluku	Mittaus	Viitearvot
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Kannattavuus	Yli 15 %= Erinomainen 10 %-15 %= Hyvä 6 %-10 %= Tyydyttävä 3 %-6 %= Välttävä Alle 3 %= Heikko
Oman pääoman tuotto-%	Kannattavuus	Yli 20 %= Erinomainen 15 %-20 %= Hyvä 10 %-15 %= Tyydyttävä 5 %-10 %= Välttävä Alle 5 %= Heikko
Kokonaispääoman tuotto-%	Kannattavuus	Yli 10 %= Hyvä 5 %-10 %= Tyydyttävä Alle 5 %= Heikko
Liiketullos-%	Kannattavuus	Yli 10 %= Hyvä 5 %-10 %= Tyydyttävä Alle 5 %= Heikko
Myyntikate-%	Kannattavuus	Ei viitearvoja
Liikevaihto/henkilö	Kannattavuus	Ei viitearvoja
Käyttökate-%	Kannattavuus	5 %-20 %= Teollisuus 2 %-10 %= Kauppa 5 %-15 %= Palvelu
Rahoitustulos-%	Kannattavuus	Ei viitearvoja
Omavaraisuusaste-%	Vakavaraisuus	Yli 50 %= Erinomainen 35 %-50 %= Hyvä 25 %-35 %= Tyydyttävä Alle 15 %= Heikko
Nettovelkaantuneisuusaste-% (Net Gearing)	Vakavaraisuus	Alle 10 %= Erinomainen 10 %-60 %= Hyvä 60 %-120 %= Tyydyttävä 120 %-200 %= Välttävä Yli 200 %= Heikko

Suhteellinen velkaantuneisuusaste-%	Vakavaraisuus	Alle 40 % 40 %-80 %= Tyydyttävä Yli 80 %= Heikko
Nettokäyttöpääoma-%	Maksuvalmius	Ei viitearvoja
Quick ratio	Maksuvalmius	Yli 1,5= Erinomainen 1,0-1-5= Hyvä 0,5-1= Tyydyttävä 0,3-0,5= Välttävä Alle 0,3= Heikko
Current ratio	Maksuvalmius	Yli 2,5= Erinomainen 2-2,5= Hyvä 1,5-2= Tyydyttävä 1,0-1,5= Välttävä Alle 1= Heikko

Taulukko 1. Tunnuslukujen yhteenveto

4 TUNNUSLUKUJEN VERTAILU JA ANALYSOINTI

Tässä luvussa vertaillaan Kouvolan Lakritsi Oy:n tilinpäätöksistä laskettuja tunnuslukuja vuosilta 2015, 2016, 2017, 2018 ja 2019. Tunnuslukuja tarkastellaan ja analysoidaan yrityksen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden näkökulmista. Tutkimuksessa käytettävät kaaviot ja saadut tulokset on laskettu kohdeyrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta. Kohdeyrityksen tilinpäätöstiedot ovat löydettävissä patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämästä Virre-tietopalvelusta.

4.1 Tutkimusmenetelmät ja tutkimusote

Opinnäytetyön tutkimusotteena käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista teemahaastattelua. Teemahaastattelun tarkoituksena on saada kohdeyrityksen omistajalta täydentäviä ja selventäviä vastauksia, jotka tukevat opinnäytetyön kirjoittajan tekemiä havainnoiteja ja analyysia. Teemahaastattelun tarkoituksena on myös saada selville yrityksen toimintaympäristössä tapahtuneita mahdollisia muutoksia, jotka selventäisivät tunnuslukujen kehityksen suuntaa sekä analyysin tekemistä.

Teemahaastattelu on yksi käytetyimmistä tutkimushaastattelun muodoista, josta käytetään myös nimitystä puolistrukturoitu haastattelu. Teemahaastattelussa poimitaan keskeiset aiheet tai teemat tutkimusongelmasta, jotka tutkimushaastattelussa katsotaan välttämättömiksi käsitellä tutkimusongelmaan

vastaamiseksi. Teemahaastattelun tavoitteena on, että vastaaja pystyy antamaan oman kuvauksensa kaikista teemoista, ja ne käsitellään vastaajan kannalta luontevassa järjestyksessä. (Vilkkä 2021.)

Tutkimuksessa käytetään kvalitatiivisena menetelmänä myös havainnointia, jonka tarkoituksena on tuotetuista tunnuslukuja kuvaavista diagrammeista luoda kokonaiskuvaa yrityksen kannattavuuden kehityksestä ja taloudellisesta tilasta. Tässä tutkimuksessa havainnointien avulla pyritään myös luomaan teemahaastattelua varten oleellisia kysymyksiä, joiden katsotaan olevan välttämättömiä oikeanlaisen analyysin tekemiseen. Tutkimuksessa suoritettava dokumenttianalyysi perustuu yrityksen ilmoittamiin tilinpäätöstietoihin, joita tulkitaan myös kvantitatiivisilla menetelmillä. Dokumenttianalyysin tekeminen katsottiin hyväksi menetelmäksi tälle tutkimukselle, sillä tutkimuksessa käytettyjen tilinpäätösraporttien tulkinnasta haluttiin tehdä mahdollisimman luontevaa tutkimuksen tekijän näkökulmasta.

Kaikki ihmisen tuottama teksti- ja kuvamateriaali sopivat hyvin havainnoinnin kohteeksi. Tulkinta edellyttää tutkimuskohteena olevan materiaalin tuotantoedellytysten pohtimista asiayhteydestä, paikasta ja ajasta, missä kyseinen materiaali on tuotettu ja missä sitä havainnoidaan ja tulkitaan. Näihin aineistoihin soveltuu myös laadullisen tutkimuksen osana systemaattinen havainnointi ja aineiston kvantifointi eli käsittely numeraalisesti. (Vilkkä 2021.)

Dokumenttianalyysin tavoitteena on analysoida dokumentteja järjestelmällisesti sekä luoda sanallista ja selkeää kuvausta tutkittavasta asiasta. Dokumenttianalyysin avulla pyritään saamaan ilmiöille taustatietoa ja uusia näkökulmia. Dokumenttianalyysia käytetään menetelmänä, jonka avulla pyritään tekemään kirjalliseen muotoon saatetusta erityisesti verbaalisesta, symbolisesta tai kommunikatiivisesti aineistosta. Kyseisiä aineistoja voivat olla esimerkiksi www-sivut, lehtiartikkelit, vuosikertomukset, valokuvat, piirroset, keskustelut ja raportit. (Oppariapu 2015.)

4.2 Kohdeyrityksen esittely

Kouvolan Lakritsin tehdas sijaitsee Kouvossa Hietämäentiellä, ja yrityksessä työskentelee 26 työntekijää. Kouvolan Lakritsi perustettiin vuonna 1906 Viipurissa ja Kouvolaan yrityksen toiminta siirtyi vuonna 1960. Kouvolan Lakritsin nykyinen omistaja Timo Nisula osti lakritsitehtaan vuonna 2008 yhdessä Mikko Vileniuksen kanssa, jonka jälkeen Nisula siirtyi yksinomistajaksi vuonna 2014. Yritys myy tuotteitaan suoraan K-kaupoille ja muille yksityisille toimijoille sekä S-ryhmän kauppoihin Inexin keskusvaraston kautta. Tuotteista noin 20 prosenttia menee vientiin. Kouvolan Lakritsin vientimaita ovat muun muassa Ruotsi, Tanska, Saksa ja Kanada. Yrityksen valmistamat tuotteet koostuvat pääosin erilaisista lakritsite tuotteista ja marmeladeista, joita valmistetaan vuodessa noin 700 000 kiloa. Valmistukseen tarvittavat raaka-aineet hankitaan pääosin Suomesta, mutta esimerkiksi lakritsijauhe hankitaan Hollannista.

4.3 Kannattavuuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi

4.3.1 Sijoitetun pääoman tuotto-%:n kehitys

Kohdeyrityksen sijoitetun pääoman tuotto-% ylittää jokaisena vertailuvuotena roimasti erinomaisena pidettävän yli 15 %:n tuoton ohjeellisten viitearvojen mukaan. Poikkeuksena vuoden 2016 huonosta tilikauden tuloksesta johtuva sijoitetun pääoman tuotto-%:n putoaminen noin 4 %:iin. Saatujen tulosten tarkkuuteen saattaa kuitenkin vaikuttaa tilinpäätöstiedoista vaikeasti tulkittava vieraan korollisen pääoman määrittely. Voitolliset tilikaudet ovat nostaneet yrityksen sijoitetun pääoman tuotto-%:n todella korkeisiin lukemiin.

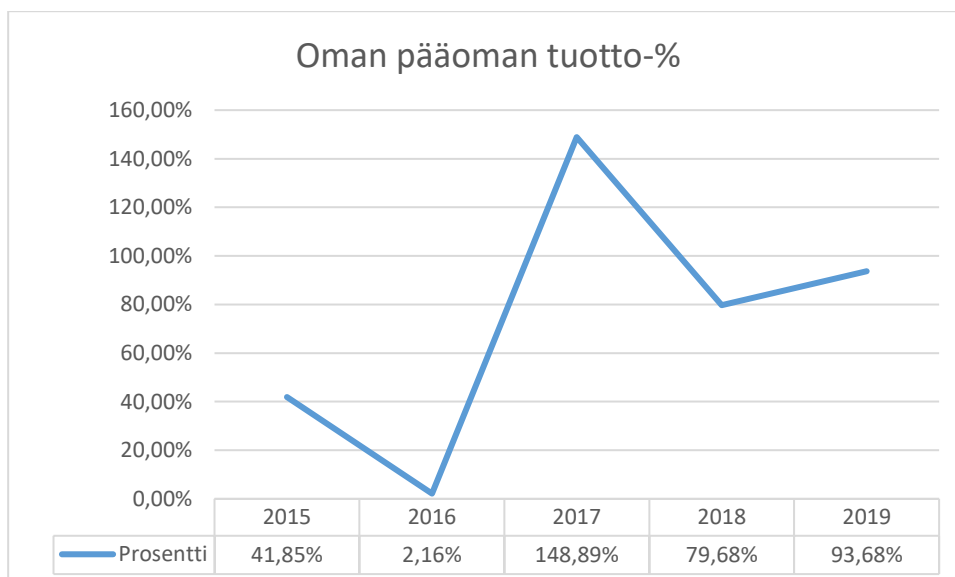

Kuva 1. Kouvolan Lakritsi Oy:n sijoitetun pääoman tuotto-%:n kehitys

Yritys on tehnyt voittoa kolmella viimeisellä vertailtavalla vuodella yhteensä yli 1,2 miljoonaa euroa, jonka ansiosta yrityksellä ei ole ollut esimerkiksi tarvetta kasvattaa pitkäaikaisten velkojen määrää.

4.3.2 Oman pääoman tuotto-%:n kehitys

Kohdeyrityksen oman pääoman tuotto-%:n kasvun kehitys on ollut hyvin samankaltaista kuin sijoitetun pääoman tuotto-%:n kasvu. Erinomaisena pidettävä Yli 20 %:n viitearvo ylittyy myös roimasti muina vuosina, mutta 2016 vuoden oman pääoman tuotto-%:n puolestaan jää erittäin heikoksi pudoten 2,16 %:iin, mutta nousten kuitenkin heti seuraavana vuonna merkittävästi 148,89 %:iin. Samoin kuin sijoitetun pääomaprocentin kohdalla vuoden 2016 heikkoon tulokseen vaikuttaa hyvin huonoksi jäänyt nettotulos.

Kuva 2. Kouvolan Lakritsi Oy:n oman pääoman tuotto-%:n kehitys

Muuten jokaisena vuotena yrityksen nettotulos on ollut hyvin korkea suhteessa omaan pääomaan, jonka seurauksena yrityksen oman pääoman määrät ovat kasvaneet ja vieraan pääoman määrät puolestaan laskeneet.

4.3.3 Kokonaispääoman tuotto-%:n kehitys

Saatujen tulosten perusteella kohdeyrityksen kokonaispääoman tuotto-%:n kehitys ei näytä poikkeavan muista pääoman tuotto-%:n mittavista tunnusluvuista. Erinomaisena pidettävä Yli 10 %:n viitearvo ylittyy jälleen jokaisena vuotena lukuun ottamatta heikoksi jäänyttä vuotta 2016.

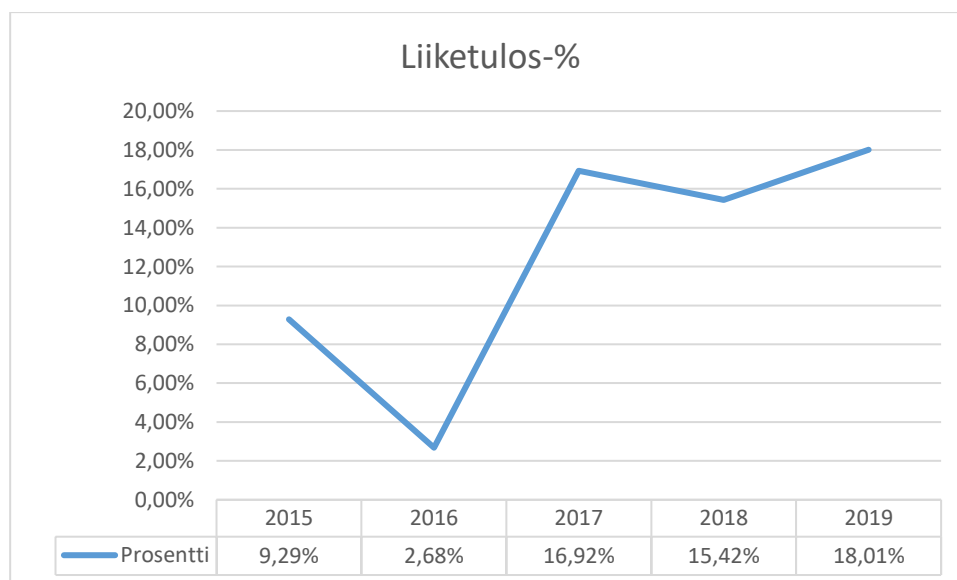

Kuva 3. Kouvolan Lakritsi Oy:n kokonaispääoman tuotto-%:n kehitys

Kasvava kokonaispääoman tuotto prosentti johtuu siitä, että pääsääntöisesti nettotulos on kasvanut joka vuosi suhteessa enemmän kuin myös kasvussa oleva taseen loppusumma.

4.3.4 Liiketulosprosentin kehitys

Kohdeyrityksen liiketulosprosentti on noussut vertailtavan ajanjakson aikana huomasti. Yritys on onnistunut laskemaan materiaalikulujaan huomattavasti, mikä on vaikuttanut eniten liiketuloksen paranemiseen. Parhaiten tämä näkyy verrattaessa vuosien 2016 ja 2017 materiaalikuluja, jolloin yritys pystyi vuonna 2017 pudottamaan materiaalikulujaan yli 575 000 eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

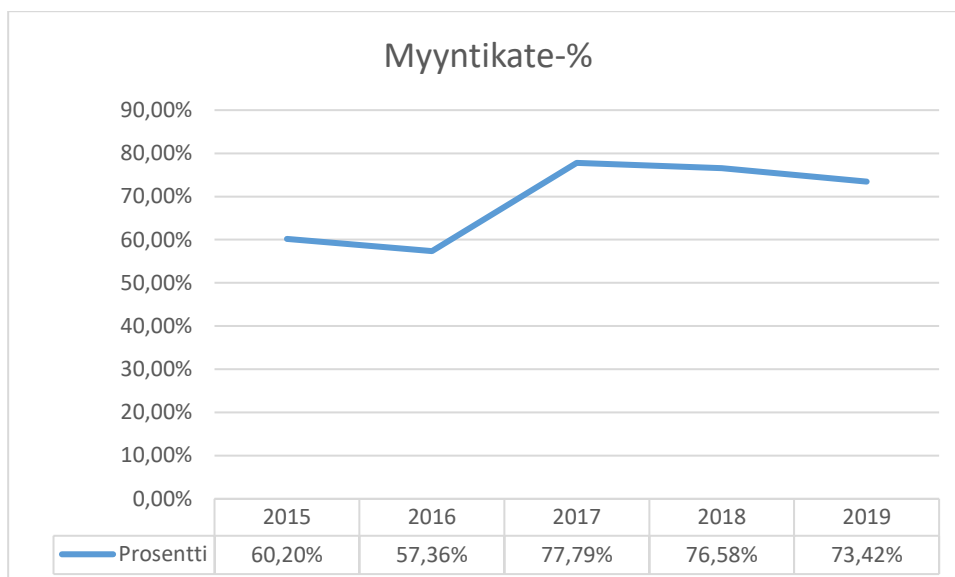

Kuva 4. Kouvolan Lakritsi Oy:n liiketulos-%:n kehitys

Toimintakulujen putoaminen on nostanut kohdeyrityksen liiketulosprosentin reilusti yli erinomaisena pidettävän 10 %:n viitearvon kolmena viimeisenä vertailuvuotena.

4.3.5 Myyntikateprosentin kehitys

Kouvolan Lakritsin myyntikateprosentit ovat vertailtavalla ajanjaksolla pysyneet erittäin hyvällä tasolla. Yritys on parhaimmillaan pystynyt nostamaan myyntikateprosenttiaan noin 20 %:lla vuonna 2017, jonka jälkeen se on edelleen pysynyt yli 70 %:ssa myös kahden seuraavan vuoden aikana.

Kuva 5. Kouvolan Lakritsi Oy:n myyntikate-%:n kehitys

Kohdeyrityksen myyntikatteen kasvuun on vaikuttanut huomattava pudotus ainekuluissa, joka näkyy myös liiketuloksen kasvussa.

4.3.6 Liikevaihto/henkilö kehitys

Kohdeyrityksen liikevaihdon määrä suhteessa henkilöstön määrään on pysynyt hyvin samankaltaisena yli 130 000 euron neljän ensimmäisen vertailtavan vuoden aikana. 2019 vuonna tunnusluvun arvo kasvoi vielä yli 20 000 euroa nousten noin 157 000 euroon. Saatujen tulosten perusteella vaikuttaisi, että yrityksen johto on onnistunut pitämään henkilöstömääränsä hyvin suhtautettuna omaan liikevaihtoonsa.

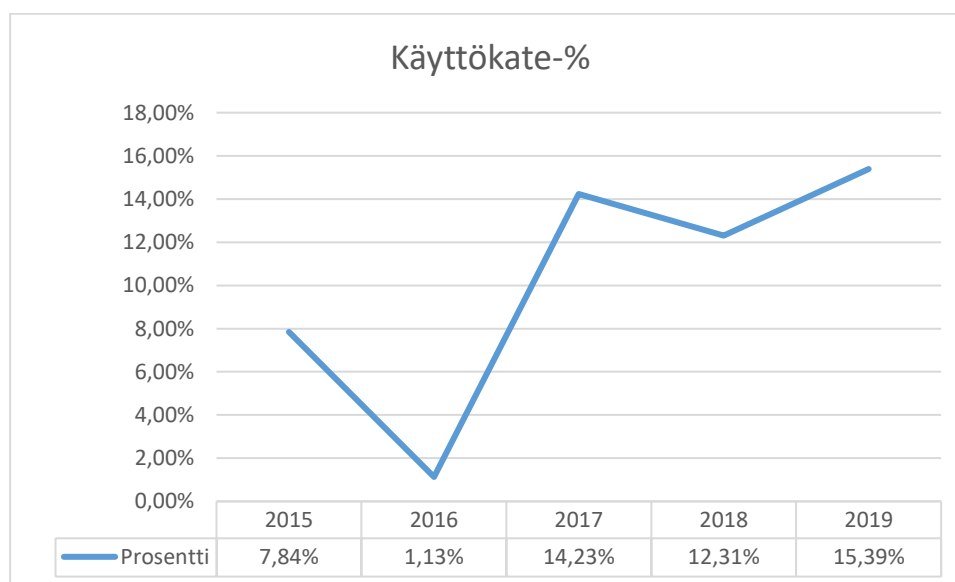

Kuva 6. Kouvolan Lakritsi Oy:n liikevaihto/henkilö kehitys

Liikevaihdon kasvaessa yrityksellä on mahdollisuus lisätä henkilöstönsä määrää. Vertailtavalla ajanjaksolla Kouvolan Lakritsissa on työskennellyt keskimäärin noin 24 työntekijää.

4.3.7 Käyttökateprosentin kehitys

Kouvolan Lakritsin käyttökateprosentissa näkyy hyvin samankaltainen kasvu kuin kaikissa muissakin kannattavuutta mittaavissa tunnusluvuissa. Vuodesta 2017 asti jatkunut liiketuloksen kasvu on nostanut käyttökateprosentin jo yli 15 %:iin vuonna 2019.

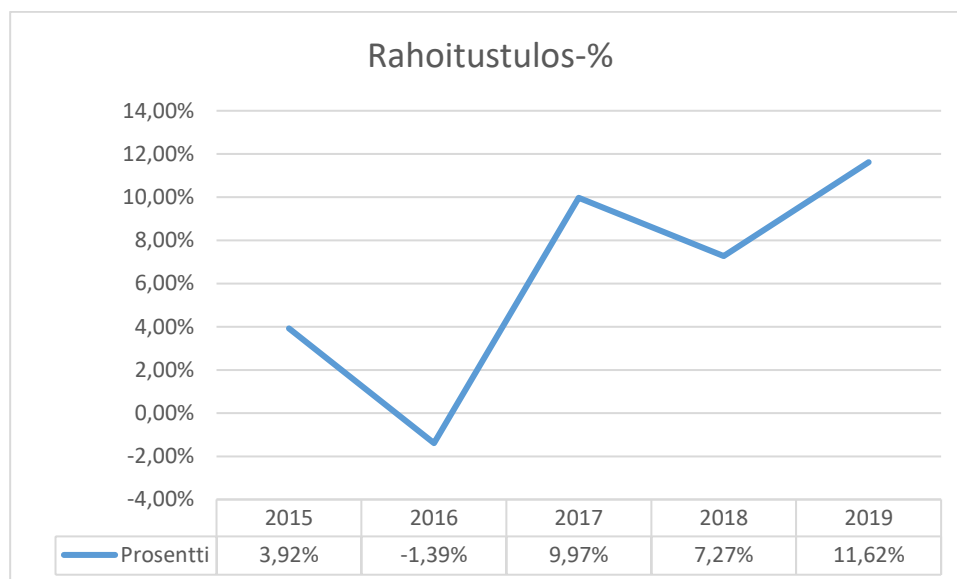
Kuva 7. Kouvolan Lakritsi Oy:n käyttökate-%:n kehitys

Kaupanalalan tavallisiin viitearvoihin verraten kohdeyrityksen käyttökateprosentti on paljon tavallista korkeammalla johtuen hyvästä ja kasvussa olevasta liikevaihdosta suhtautettuna laskussa oleviin toimintakuluihin.

4.3.8 Rahoitustuloksen kehitys

Kohdeyrityksen rahoitustulos on kasvanut merkittävästi hyvin heikon 2016 vuoden jälkeen, jolloin yrityksen rahoitustulos jäi negatiiviseksi. Rahoitustulos on kuitenkin pysynyt jokaisella muulla vertailtavalla vuodella positiivisena ja se on kasvanut noin 10 %:iin vuonna 2017, josta se on vielä hieman kasvanut vuoteen 2019 mennessä. Merkittävän rahoitustuloksen kasvun takana on se, että yritys onnistui vuonna 2017 pudottamaan materiaalikulujaan yli 575 000

eurolla edelliseen vuoteen verraten ja yrityksen nettotulos puolestaan jäi kyseisten materiaalikulujen takia hyvin minimaaliseksi vuonna 2016.

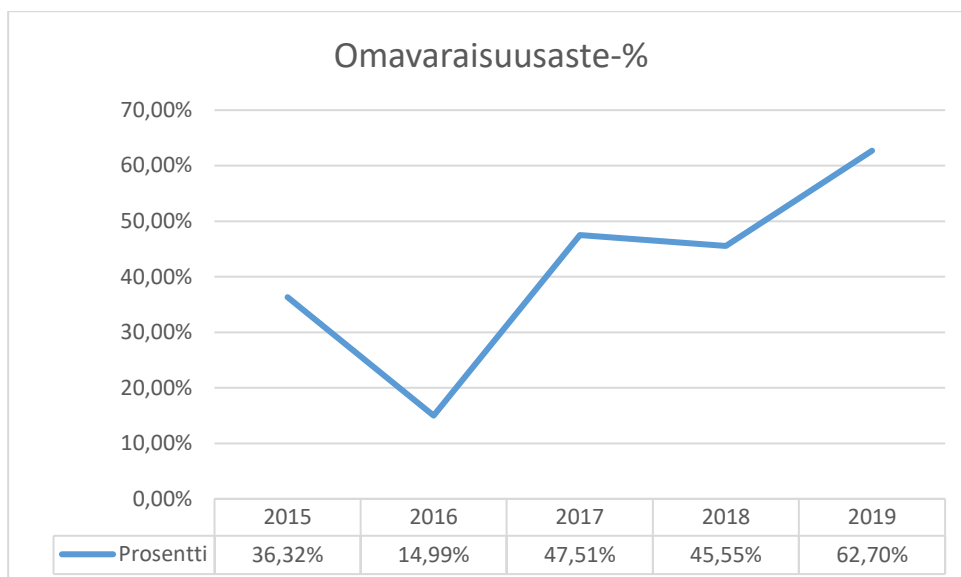
Kuva 8. Kouvolan Lakritsi Oy:n rahoitustulos-%:n kehitys

Rahoitustuloksen kasvun myötä yritys pystyy kattamaan omistajiensa voitonjako tarpeet, lainojen lyhennystarpeet, sekä juoksevat rahoituskulunsa.

4.4 Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi

4.4.1 Omavaraisuusasteprosentin kehitys

Kohdeyrityksen omavaraisuusasteprosentti on vuoteen 2019 mennessä lähes kaksinkertaistunut vuoteen 2015 verraten. Tämä tarkoittaa, että yritys on onnistunut huomattavasti kasvattamaan oman pääoman määrää suhteutettuna vieraan pääoman määrään. Vertailujaksolla vuosi 2019 on myös ainoa vuosi, jolloin omavaraisuusasteprosentti ylitti erinomaisena pidettävän yli 50 %:n viitearvon.

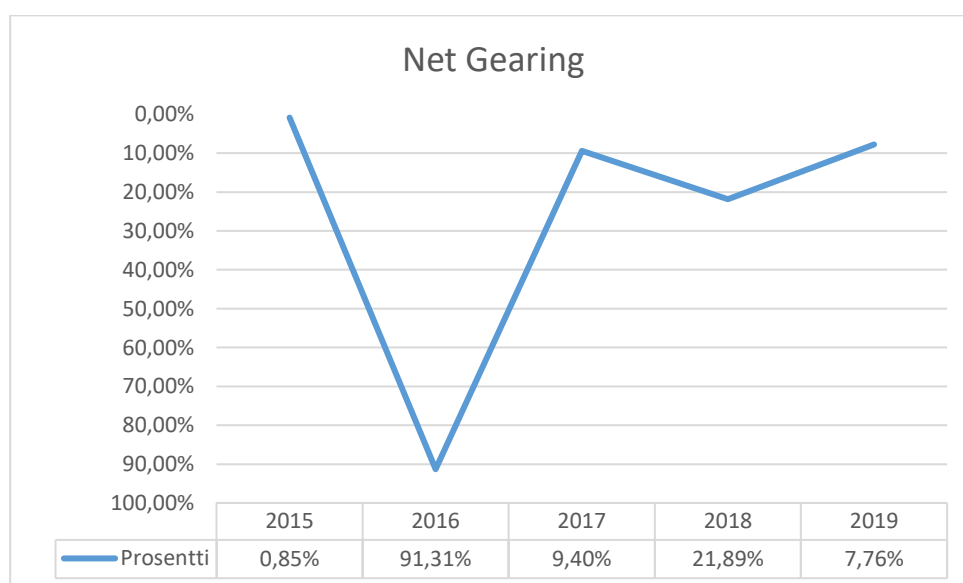

Kuva 9. Kouvolan Lakritsi Oy:n omavaraisuusaste-%:n kehitys

Vahvasti kasvussa oleva omavaraisuusaste prosentti rakentaa yrityksen liiketoimintaa entistä vakaammalle pohjalle, ja yritys selviää liiketoiminnan kuluista ilman tarvetta kasvattaa vieraan pääoman määrää.

4.4.2 Nettovelkaantuneisuusaste prosenttien kehitys (Net Gearing)

Nettovelkaantuneisuusaste prosentti vertailtavalla ajanjaksolla näyttää kohdeyrityksen kannalta erittäin hyvältä. Poikkeuksena vuoden 2016 hyvin pienestä oman pääoman määrästä johtuva pudotus yli 90 %:iin.

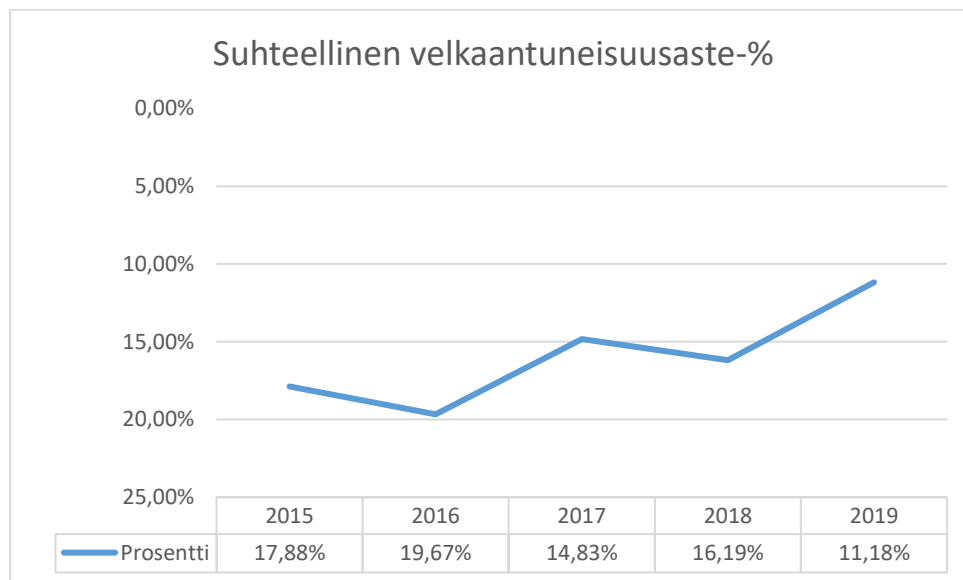

Kuva 10. Kouvolan Lakritsi Oy:n nettovelkaantuneisuusaste-%:n kehitys

Hyvä nettovelkaantuneisuusaste prosentti näkyy myös siten, että yritys on vertailtavalla ajanjaksolla joutunut ainoastaan 2016 vuoden vähäisen oman pääoman määrän takia ottamaan lainaa rahoituslaitoksilta. Korollisten velkojen määrät ovat kokonaisuudessaan pysyneet hyvin vähäisinä, jonka lisäksi myös kasvanut oman pääoman määrä on nostanut nettovelkaantuneisuusasteen erinomaiselle tasolle.

4.4.3 Suhteellisen velkaantuneisuusasteen kehitys

Suhteellinen velkaantuneisuusaste prosentti on jokaisena vertailuvuotena pysynyt viitearvojen perusteella erinomaisena. Hyvä suhteellinen velkaantuneisuusaste prosentti johtuu siitä, että kohdeyrityksen liikevaihto on pysynyt erittäin korkeana ylittäen 3 000 000 euron jokaisena vuotena, jonka lisäksi vieraan pääoman suurus on pysynyt suhteessa liikevaihtoon hyvin vähäisenä.

Kuva 11. Kouvolan Lakritsi Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus-%:n kehitys

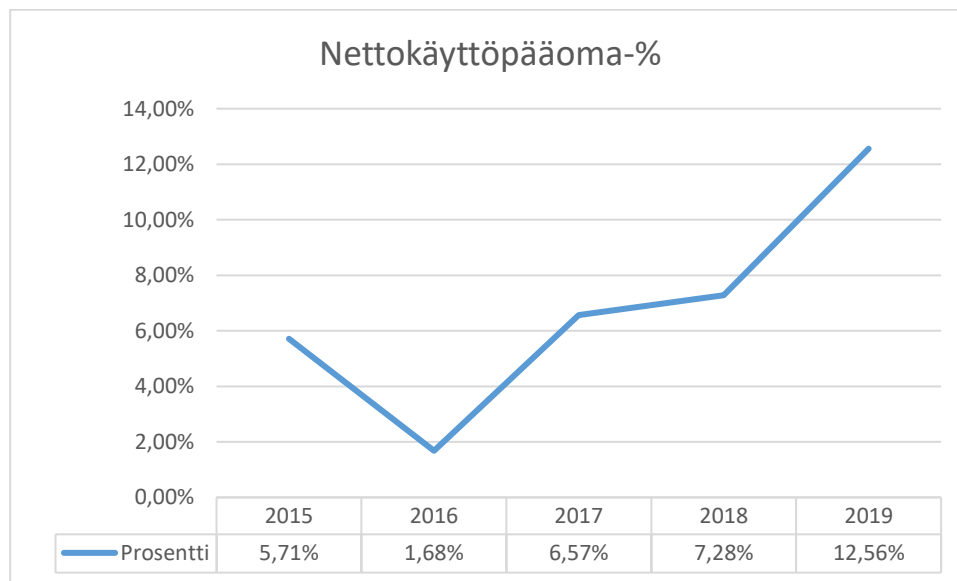
Parhaimmillaan yrityksen liikevaihto on kasvanut vuonna 2019 lähes 3,8 miljoonaan, ja myös taseen velat ovat samana vuotena olleet alhaisimmillaan vertailtavalla ajalla. Tämä näkyy jo ennestään hyvän suhteellisen velkaantuneisuusasteen kehityksessä.

4.5 Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu ja analysointi

4.5.1 Nettokäyttöpääomaprocentin kehitys

Kohdeyritys on onnistunut kasvattamaan omaa vaihto-omaisuuttaan, jonka lisäksi yrityksen saamiset ovat olleet myös kasvussa. Tämän takia lyhyt aikaiselle vieraalle pääomalle on ollut entistä vähemmän tarvetta, joka näkyy nettokäyttöpääomaprocentin kasvussa. Yritys on parhaimmillaan vuonna 2019 onnistunut tuplaamaan nettokäyttöpääomansa edelliseen vuoteen verraten.

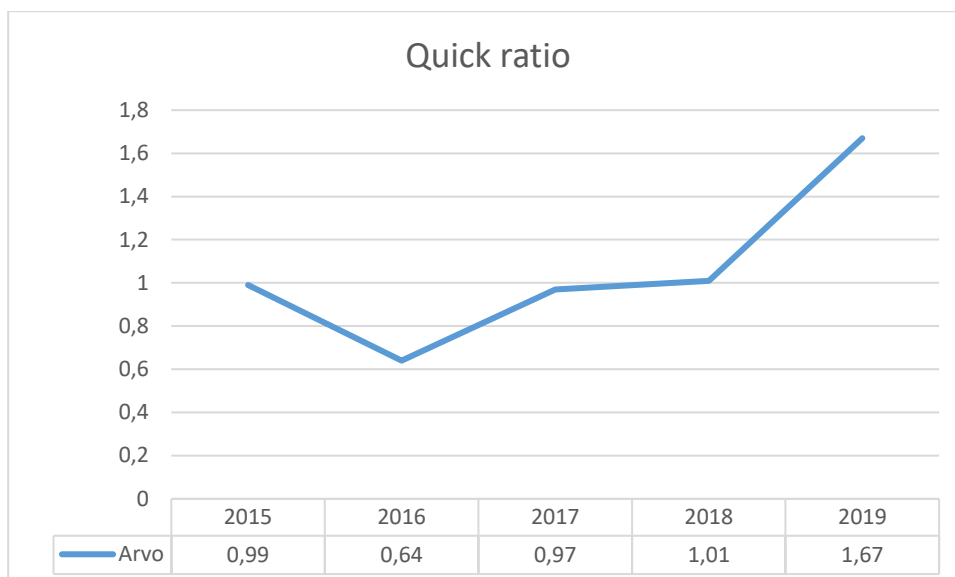

Kuva 12. Kouvolan Lakritsi Oy:n nettokäyttöpääoma-%:n kehitys

Yrityksen kasvun kannalta on tärkeää, että nettokäyttöpääoma pysyy korkeana ja pitkäaikaisen rahoituksen tarve vähäisenä.

4.5.2 Quick ratio -arvon kehitys

Kohdeyritys on kasvattanut rahoitusomaisuuttaan huomattavasti ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä puolestaan on vähentynyt. Tämä näkyy Quick ratio -arvon kasvussa varsinkin vuonna 2019, jolloin Quick ratio -arvo on ylittänyt ensimmäistä kertaa vertailujaksolla erinomaisena pidettävän viitearvon 1,5.

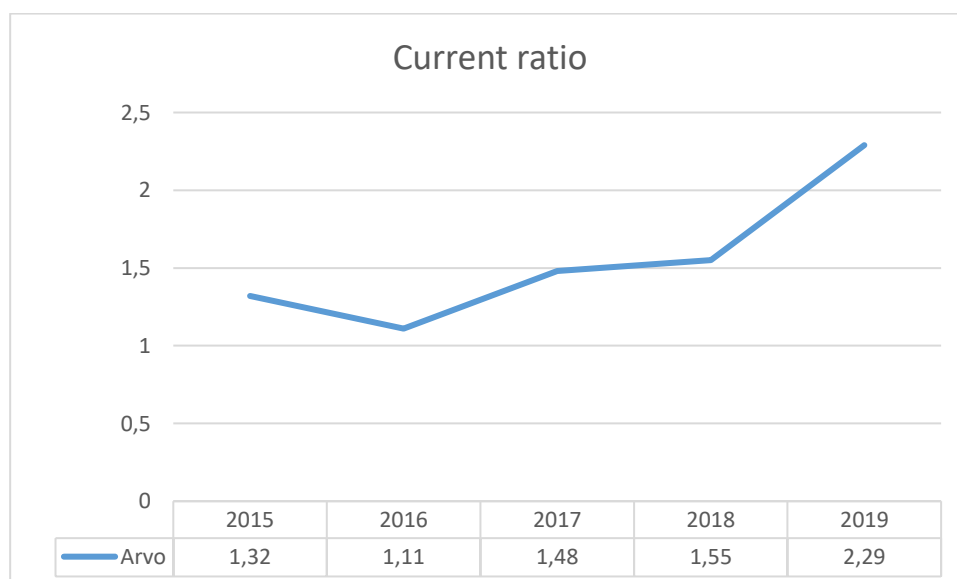

Kuva 13. Kouvola Lakritsi Oy:n quick ratio arvon kehitys

Tämä tarkoittaa sitä, että Kouvola Lakritsin rahoitusomaisuuden määrä kattaa helposti lyhytaikaisten velkojen määrän ja yritys pystyy tulevaisuudessa selviämään entistä pienemällä vieraan pääoman määrällä.

4.5.3 Current ratio -arvon kehitys

Kohdeyrityksen Current ratio -arvon kehitys vertailujaksolla on ollut erittäin positiivista, vaikka erinomaisena pidetty 2,5 viitearvo ei ole ylittynyt. Kasuvat lyhytaikaiset saamiset sekä rahoitus- ja pankkisaamiset suhteessa pienenevään lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan auttavat yritystä selviämään maksuista ajallaan ja mahdollisimman edullisesti.

Kuva 14. Kouvola Lakritsi Oy:n current ratio arvon kehitys

Current ratio on ainoa vertailtava tunnusluku, joka ei ole noussut erinomaiselle tasolle. Lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä on laskenut yrityksessä joka vuosi, mutta esimerkiksi vaihto-omaisuuden määrä ei ole merkittävästi kasvanut. Kasvat lyhytaikaiset saamiset sekä rahoitus- ja pankkisaamiset tulevat, kuitenkin todennäköisesti nostamaan Current ratio -arvon erinomaiselle tasolle seuraavina tilikausina.

5 TUNNUSLUKUJEN YHTEENVETO

5.1 Omat johtopäätökset tunnusluvuista

Kouvolan Lakritsin kaikki tunnusluvut ovat vuoteen 2019 mennessä kasvaneet ohjeellisten viitearvojen mukaan hyvälle tai erinomaiselle tasolle. Yritys on onnistunut vähentämään toimintakulujaan merkittävästi vuoden 2016 jälkeen. Tämä näkyy roimana kasvuna varsinkin kaikilla kannattavuuden mittareilla, vaikka yrityksen liikevaihto hieman laskikin vuodelle 2017. Yrityksen pääomarakenne on vertailtavalla ajalla kehittynyt huomattavasti parempaan suuntaan. Yrityksen oman pääoman määrä on ylittänyt vieraan pääoman määrän ensimmäistä kertaa vuonna 2019, jonka ansiosta yritys pystyy mahdollisesti tulevaisuudessa selviämään entistä pienemmällä vieraan pääoman määrällä.

Parhaiten yrityksen kannattavuuden tasosta kertoo kasvanut liikevoittoprosentti, joka on ollut jo 2015 vuonna lähes erinomaisella tasolla on lähes kaksinkertaistunut vuoteen 2019 mennessä. Liikevoittoprosentin kasvuun on vaikuttanut kaikista eniten se, että toimintakulujen määrä on huomattavasti vähentynyt. Yritys onnistui esimerkiksi pudottamaan toimintakulujaan yli 600 000 eurolla edelliseen vuoteen verraten vuonna 2017. Kouvolan Lakritsin liikevaihdon määrä vaihteli vuosien 2015–2018 aikana 3–3,2 miljoonan euron välillä. Liikevaihto kuitenkin kasvoi yli 500 000 eurolla vuonna 2019, joka kasvatti liikevoittoprosenttia entisestään.

Kouvolan Lakritsin pääoman tuottoja käsittelevien tunnuslukujen merkittävät kasvut johtuvat siitä, että vuonna 2016 yrityksessä keskityttiin kehityshankkeiden ja markkinointitoimenpiteiden suunnitteluun. Kyseisten toimenpiteiden takia tilikauden voitto kyseiseltä vuodelta jäi hyvin minimaaliseksi, ja vastaavasti seuraavien vuosien tilikauden tulokset olivat erinomaisia. Kouvolan Lakritsin

110-vuotisjuhlat 2016 vuonna aiheuttivat yritykselle myös erittäin paljon lisäkustannuksia, joka selittää kyseisen vuoden massiivisia toimintakuluja. Yritys on tehnyt liikevoittoa noin 500 000 euroa vuosina 2017, 2018 ja 2019, jonka asioista pääomien tuotot ovat pysyneet erittäin korkeina.

Kouvolan Lakritsin omavaraisuusaste prosentti on noussut erinomaiselle tasolle vuonna 2019. Omavaraisuusasteen kasvuun on vaikuttanut edellisten tilikausien voitot vuosien 2017–2019 välillä, jotka ovat kasvattaneet yrityksen oman pääoman määrää. Tämän ansiosta vieraan pääoman määrä on myös laskenut. Ainoa hetkellinen hidaste omavaraisuusasteen kasvulle vaikuttaisi olevan vuoden 2016 aikana tapahtunut panostus kehityshankkeisiin ja markkinointiin, joka vastaavasti näkyy heti seuraavien vuosien osalta massiivisena kasvuna kaikilla mittareilla.

Suhteellisen velkaantuneisuusaste prosenttin osalta Kouvolan Lakritsi on ollut koko vertailtavan ajanjakson erinomaisella tasolla. Liikevaihdon määrä on ollut todella korkea verrattuna vieraan pääoman määrään. Kasvaneet tilikausien voitot ovat kasvattaneet myös oman pääoman määrää, ja vastaavasti tarve vieraalle pääomalle on vähentynyt. Tämän ansiosta yritys on onnistunut parantamaan suhteellista velkaantuneisuusprosenttiaan entisestään.

Kouvolan Lakritsin hyvästä maksuvalmiudesta kertoo se, että yrityksellä on ollut huomattavasti vähemmän lyhytaikaista vierasta pääomaa verrattuna lyhytaikaisiin saamisiin sekä vaihto-omaisuuteen. Yritys on onnistunut pudottamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman määrää noin 200 000 eurolla vuosien 2015–2019 välillä ja samalla myös lyhytaikaisten saamisten määrä on ollut nousussa.

5.2 Kouvolan Lakritsin omistajan näkemykset yrityksen tilanteesta

Kouvolan Lakritsi oy:n omistaja Timo Nisula kertoo, että yrityksen toimintaympäristössä on tapahtunut paljon muutoksia tutkimusta käsittelevällä ajalla. Nisulan mukaan yhteiskunnan velvoitteet ovat ajansaatossa lisääntyneet, ja markkinointi on vaatinut paljon enemmän panostuksia ja aikaa. Nisula kertoo 2016 vuoden heikon tuloksen johtuneen siitä, että yrityksessä keskityttiin kehityshankkeiden ja markkinointitoimenpiteiden suunnitteluun. Samana vuonna

yritys järjesti 110-vuotisjuhlat, jotka vaikuttivat omalta osaltaan toimintakulujen kasvuun. Yrityksen liikevaihto oli vuosien 2015–2018 välisellä ajalla pomppinut 3–3,2 miljoonan euron välillä, mutta 2019 vuonna liikevaihto oli kasvanut lähes 3,8 miljoonaan euroon. Nisulan mukaan pieni löysäys myynnin jarrupolkimella on vaikuttanut eniten liikevaihdon kasvuun. Nisula kertoo myös olevansa nykyisin hyvin tyytyväinen yrityksen oman pääoman rakenteeseen. Hänen mukaansa yrityksen kassaa on rasittanut eniten yrityksen osto, jolloin hän osti yrityksen kuolinpesältä toiseen kertaan ja kyseiset ostot maksettiin yrityksen kassavaroista. Kouvolan lakritsin maksuvalmiuden tunnusluvut ovat kasvaneet vuoteen 2019 mennessä erittäin hyvälle tasolle. Nisula kertoo, että pyörivä kassavirta on auttanut yritystä selviytymään maksuvalmiuden haasteista ja tiukemmista hetkistä. Tulevaisuuden näkymistä Nisula arvioi, että kasvu tulee edelleen jatkumaan voimakkaana. Yrityksen lähitulevaisuuden tavoitteena on kasvaa voimakkaasti kansainvälisesti ja 10-kertaistaa nykyinen liikevaihto.

Kouvolan Lakritsi siirtyi vuonna 2014 Timo Nisulan yksinomistukseen, josta lähtien yritys on panostanut huomattavasti aikaisempaa enemmän vientiin. Kouvolan Lakritsi on Nisulan omistuksessa saanut lyhyessä ajassa tunnustusta kotimaassa sekä maailmalla. Kouvolan kaupunki valitsi Kouvolan Lakritsin vuoden yritykseksi vuonna 2020, jonka lisäksi myös LUXLife-aikakauslehti valitsi yrityksen samana vuonna parhaaksi lakritsin valmistajaksi. Nisula on kertonut, että yritys tulisi jatkossa viemään tuotteitaan myös Isoon-Britanniaan, Japaniin ja Yhdysvaltoihin. Kouvolan Lakritsin tuotteiden kasvava kysyntä ympäri maailmaa mahdollistaa yrityksen kasvun jatkumisen myös tulevina vuosina.

6 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Opinnäytetyössä käytetyt tunnusluvut osoittavat, että kaikki kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut ovat vuoteen 2019 mennessä nousseet erinomaiselle tai hyvälle tasolle ohjeellisten viitearvojen mukaan. Vertailtavan viiden vuoden aikana kasvua on tapahtunut merkittävästi lähes jokaisena vuotena kaikilla mittareilla. Poikkeuksena vuodelta 2016 saadut tulokset, jotka vääristävät yrityksessä tapahtunutta kasvun ja kehityksen

kokonaiskuvaa. Kyseisänä vuotena suoritettujen kehityshankkeiden ja markkinointitoimenpiteiden näkyivät mitattujen tunnuslukujen kasvussa vasta seuraavana vuonna.

Opinnäytetyön tavoitteiden kannalta ongelmaksi asetettiin konkreettisten kehityskohteiden esille nosto, sillä lähes kaikkien laskettujen tunnuslukujen arvot olivat erinomaisella tasolla. Opinnäytetyö kuitenkin kokonaisuudessaan osoittaa, että yrityksessä on vertailtavan ajanjakson aikana tehty oikeita toiminnallisia ratkaisuja. Kyseisten ratkaisujen avulla yritys on pystynyt esimerkiksi kasvattamaan näkyvyyttään sekä päässyt eroon monista ylimääräisistä toimintakustannuksista. Opinnäytetyön tarkoituksena oli myös vertailemalla ja analysoimalla tilinpäätösraportteja tuottaa dataa yrityksen kannattavuuden kehityksestä. Työssä käytetyt kaaviot tunnuslukujen kehityksestä auttoivat tekemään saatujen tulosten analysoinnista selkeämpää ja helpommin tulkittavaa.

Haasteellisin osuus opinnäytetyön tekemisessä oli analysoinnin luonti käytännössä pelkkien tilinpäätöstietojen perusteella. Kouvolan Lakritsin omistajan haastattelu kuitenkin auttoi hahmottamaan yrityksessä tapahtunutta kasvun kehitystä paremmin. Opinnäytetyötä varten tehty haastattelu suoritettiin sähköpostin välityksellä, jonka takia haastattelusta ei välttämättä saatu selville kaikista konkreettisempia vastauksia yrityksen toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista tai kasvun kehityksessä. Yksi isoimmista haasteista opinnäytetyöprosessissa oli ajankäytön hallitseminen, sillä työn tekeminen asetettiin liian yksittäisille päiville viikossa. Opinnäytetyön tekeminen olisi ollut järkevämpää aikatauluttaa useammille päiville, jolloin työn tekeminen olisi varmasti ollut vähemmän henkisiä voimavaroja kuluttavaa. Opinnäytetyön tekeminen toi kuitenkin kirjoittajan näkökulmasta paljon ammattikorkeakoulun opintoihin syventymistä varsinkin taloudellisen analysoinnin osalta, joka oli yksi opinnäytetyön päätavoitteista.

LÄHTEET

Alma Talent. Tunnuslukuopas. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas> [viitattu 19.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Kannattavuus. Kokonaispääomantuotto-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/kokonaispaaoman-tuotto-prosentti-roa> [viitattu 27.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Kannattavuus. Myyntikate ja myyntikate-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/myyntikate-ja-myyntikate-prosentti> [viitattu 2.1.2021].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Kannattavuus. Oman pääoman tuotto-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe> [viitattu 27.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Kannattavuus. Rahoitustulos ja rahoitustulos-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/rahoitustulos-ja-rahoitustulos-prosentti> [viitattu 25.1.2021].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Kannattavuus. Sijoitetun pääoman tuotto-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi> [viitattu 26.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Maksuvalmius. Quick ratio. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio> [viitattu 30.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Tehokkuus. Nettokäyttöpääoma ja nettokäyttöpääoma-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/nettokayttopaaoma-ja-nettokayttopaaoma-prosenti> [viitattu 30.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Vakavaraisuus. Omavaraisuusaste-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosenti> [viitattu 29.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Vakavaraisuus. Nettovelkaantumisasaste-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/nettovelkaantumisasaste-prosenti-net-gearing> [viitattu 30.11.2020].

Alma Talent. Tunnuslukuopas. Vakavaraisuus. Suhteellinen velkaantuneisuus-%. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/suhteellinen-velkaantuneisuus-prosenti> [viitattu 30.11.2020].

Eklund, I. 2011. Toiminnan kannattavuus. 1. painos. Helsinki. WSOYpro Oy.

Finadeck. Tunnuslukujen seuranta (miksi, mitä ja miten) kansakielellä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://finadeck.fi/tunnuslukujen-seuranta-miksi-mita-ja-miten-kansankielella/> [viitattu 2.5.2021]

Heikinmatti, K., Jahkonen, E., Kanervisto, M., Kekki, S., Marjomaa, J., Ruusu-laakso, J. & Toivio, A. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 10., korjattu laitos. Tallinna. Gaudeamus Oy.

Kallunki, J. & Kytönen, E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620

Kirjanpitolaivakunta. Rahoituslaskelman laatiminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kirjanpitolaivakunta.fi/-/rahoituslaskelman-laatiminen> [viitattu 12.11.2020].

Oppariapu. Kirjallisten lähteiden analyysi. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://oppiapu.wordpress.com/kirjallisten-lahteiden-analyysi/> [viitattu 17.5.2021].

Salmi, I. 2006. Mitä tilinpäätös kertoo? 4.-6. painos. Edita Publishing Oy.

Talouhallintoliitto. Mikro- ja pienyrityksen tilinpäätös. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://talouhallintoliitto.fi/ajankohtaista/mikro-ja-pienyrityksen-tilinpaatos-yhtalaisyydet-ja-erot-11012017> [viitattu 2.5.2021]

Talouhallintoliitto. Tilinpäätös. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://talouhallintoliitto.fi/tilinpaatos> [viitattu 14.11.2020].

Tomperi, S. 2006. Yrityksen talouhallinto 3: kannattavuus ja kustannuslaskenta. 1.-2. painos. Helsinki. Edita Publishing Oy.

Vilka, H. 2021. Tutki ja kehitä. E-kirja. Jyväskylä. PS-kustannus. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 3.5.2021]

Visma. Tase – Mikä on tase? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/t/tase/> [3.5.2021]

Visma. Tuloslaskelma – Mikä on tuloslaskelma? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/t/tuloslaskelma/> [3.5.2021]

Visma. Tunnuksuraportit. Quick ratio. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://help.visma.net/fi_fi/financial-overview/content/online-help/kpi-quick-ratio.htm [1.12.2020].

Omistajalle lähetettyjä kysymyksiä:

- työntekijöiden määrä tällä hetkellä?
- kaikki toimipaikat?
- millainen on yrityksen jakeluverkosto?
- Minkälaisia tuotteita valmistetaan?
- Kuinka paljon valmistetaan vuodessa?
- Mistä raaka-aineet hankitaan?
- Minkälaisia muutoksia yrityksen toimintaympäristössä on tapahtunut vuodesta 2015 lähtien?
- Miksi vuosi 2016 oli tuloksellisesti niin heikko ja puolestaan vuonna 2017 kasvua tuli kaikilla kannattavuuden mittareilla ja esimerkiksi toimintakulut vähenivät noin 600 000 eurolla kyseissä ajanjaksolla
- Mitkä tekijät ovat mielestäsi eniten vaikuttaneet liikevaihdon kasvuun?
- Kuinka tyytyväinen olet yrityksen tämänhetkiseen pääoma rakentamiseen?
- Onko yrityksellä aikaisemmin ollut haasteita maksuvalmiuden kanssa ja miten mahdollisista ongelmista on selvitty?
- Miten arvioisit yrityksen tulevaisuutta, tuleeko kasvu jatkumaan?
- Minkälaisia tavoitteita yrityksellä on lähitulevaisuudessa?